

## СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Радостина Робертова Димитрова,  
Висше училище по застраховане и финанси

на дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките”

в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.8. Икономика

**Автор:** Роберт Юрчак

**Тема:** „Mechanism of innovative development in the agricultural food sector in the context of regional economic integration“

### 1. Общо описание на представените материали

Със заповед № 136/27.03.2024 г. на Ректора на Висше училище по застраховане и финанси проф. д.ю.н. Борис Велчев съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „**Mechanism of innovative development in the agricultural food sector in the context of regional economic integration**“ за придобиване на научна степен „доктор на науките” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика. Автор на дисертационния труд е Роберт Юрчак – кандидат към катедра „Финанси и застраховане“

Предадените от Роберт Юрчак материали включват документи по представен опис:

1. Дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“
2. Автореферат към приложения дисертационен труд на български и английски език
3. Справка за изпълнението на минималните национални изисквания
4. Копие от публикациите
5. Списък на публикациите
6. Резюмета на публикациите на български и английски език
7. Списък на приносите от дисертационния труд
8. Декларация за оригиналност и достоверност

9. Автобиографична справка

10. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

За целите на изпълнението на минималните национални изисквания за присъждане на научна степен „доктор на науките“, кандидатът е приложил:

- **1 бр. дисертационен труд** за придобиване на НС „доктор на науките“
- **33 бр. статии и доклади** (сред които самостоятелни и такива в съавторство), публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове.
- **17 бр. цитирания на научните публикации на доктор Робърт Юрчак.**

## **2. Кратки биографични данни за кандидата**

Д-р Робърт Юрчак е професионалист с разнообразен опит в различни аспекти на публичната администрация, социалните грижи и академичните среди. Неговият трудов опит започва като старши специалист по жилищни помощи, където усъвършенства експертния си опит в навигирането на сложни жилищни политики, за да осигури равен достъп за всички кандидати. Изпълнявайки длъжността на организационен специалист в следващата компания, в която работи, този опит поставя основа за последващата му роля като главен специалист по прилагането на социални правителствени програми в изпълнението на инициативи, насочени към насърчаване на социалното благосъстояние и развитието на общността.

Успоредно с професионалните си начинания, той се насочва към академичните среди, провеждайки както редовно, така и задочно обучение във Факултета по икономически и технически науки към Академията по приложни науки в Конин. Придобитият академичен опит му осигурява цялостно разбиране на икономическите принципи и тяхното приложение в контекста на реалната бизнес среда.

Кандидатът провежда дидактически занятия, обхващащи спектър от теми, включително публични финанси, управление в публичния сектор, развитие и мониторинг на сферата на публичните услуги. Той задълбочава интересите си в областта на публичните власти и държавната администрация в Полша. Д-р Юрчак провежда занятия по дисциплини, свързани с организацията и функционирането на единиците на местното самоуправление и стратегиите и програмите за развитие на единиците на местното самоуправление.

Неговите академични и професионални познания са в областта на местното и устойчиво икономическо развитие, селскостопанска икономика в Полша, публични финанси в ЕС, регионална политика, съвременна история и нехудожествена литература.

### 3. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Представеният за рецензиране дисертационен труд с автор д-р Роберт Юрчак на тема: „**Mechanism of innovative development in the agricultural food sector in the context of regional economic integration**“ е разработен на английски език. Обемът му е разгърнат в 325 страници, разпределени в следната последователност: въведение, изложение в четири глави, заключение, списък с използвана литература и приложения. Прави впечатление **сериозният брой на източниците, които е цитирал авторът** – 178 източника (включително книги, статии и онлайн публикации). Това говори за задълбочено познание на литературата, посветена на обекта на неговото изследване. Теоретичните постановки, изследването и анализът, намерили място в изложението, са подкрепени посредством **добра онагледеност чрез 65 фигури и 55 таблици**. Целта на изследването е добре формулирана, а именно “да разработи концептуален модел за формиране на икономически механизъм за иновационно развитие на селскостопанския и хранителен сектор в различни държави от Европейския съюз, насочен към осигуряване на продоволствена сигурност и по-нататъшна интеграция на икономиката в съвременната световна система”. В **първа глава** са теоретични и методологични основи за създаване на икономическия механизъм за иновативно развитие в хранително-вкусовия сектор. Във фокуса на **втора глава** е състоянието и основните тенденции в развитието на аграрния сектор на Европейския съюз. Акцент на **третата глава** са методическите инструменти за оценка и регулиране на регионалния хранителен и логистичен пазар. Обект на **четвъртата, последна глава**, е концептуалният модел на иновативно развитие на хранително-вкусовия сектор в контекста на цифровата трансформация. Избраните **изследователските методи** имат количествен и качествен характер, включвайки преглед на теоретични постановки, анкетно проучване, прилагане на точкова система и математически модели за прогнозиране на иновационното развитие на селскостопанския и хранителен сектор в контекста на регионалната икономическа интеграция. **Представената хипотеза** няма дискуссионен характер и по-скоро може да служи като конкретна научноизследователска задача на дисертационния труд. **Тезата би могла да бъде преформулирана** както следва: „Sustainable development and economic resilience within the European agri-food sector can be

achieved by the construction of a comprehensive methodology tailored to evaluate the operational dynamics of the agri-food sector within EU nations, with specific emphasis on augmenting competitiveness across diverse market landscapes and by conceptualizing strategies for innovative advancement which prioritize food security, enhance operational efficiency amidst uncertainties and risks”.

#### **4. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката**

Приемам, че дисертационният труд показва притежаването на задълбочени теоретични знания по съответната научна област и способност за самостоятелни научни изследвания на кандидата. Ключовите постижения на дисертацията с приносен характер включват:

- обоснована е концепцията за иновационно развитие на селскостопанския и хранителен сектор в съвременните условия, която представлява комплексно използване на интензивни на знания производствени фактори и условия;
- разработена е стратегия за иновационно развитие на клъстерен принцип като основен фактор в механизма на формиране, функциониране и иновационно развитие;
- предложени са мерки и препоръки за формиране на институционален механизъм за развитие на публично-частни партньорства в рамките на цифровата икономика;
- разработена е програма за управление на търговските рискове в селскостопанския и хранителен сектор;
- разработен е концептуален модел за устойчиво иновационно развитие на селскостопанския и хранителен сектор на държавите от Европейския съюз.

#### **5. Преценка на публикациите по дисертационния труд**

Кандидатът е приложил:

- **1 бр. дисертационен труд** за придобиване на НС „доктор на науките“
- **1 бр. дисертационен труд** за присъждане на образователна и научна степен "доктор"
- **1 бр. публикувана монография**, която не е представена, като основен хабилитационен труд
- **33 бр. статии и доклади** (сред които самостоятелни и такива в съавторство), публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове.

## **6. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания**

Представените материали доказват, че кандидатът изпълнява минималните национални изисквания за придобиване на научна степен „доктор на науките“ в професионалното направление 3.8. Икономика.

## **7. Автореферат**

Към дисертационния труд е приложен автореферат на български и английски език в обем от 49 страници. Същият съдържа всички основни компоненти и е изготвен в съответствие с възприетите за подобен вид разработки изисквания. Той включва описание на основните характеристики на дисертационния труд, неговата структура и съдържание, обобщено представяне на дисертацията, публикации по темата на дисертацията, избрани литературни източници и декларация за липса на плагиатство.

## **8. Критични забележки и препоръки**

1. Трудът би бил усъвършенстван при по-добро формулиране на изследователската теза.
2. В увода на дисертационния труд са изведени някои приноси, които биха могли да бъдат обособен в отделен параграф в края на труда и да бъдат разгърнати допълнително.
3. Единствените източници, които са актуални от последните 5 години, са интернет източници. Останалата част от литературата би могла също да бъде осъвременена.

## **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

Дисертационният труд **съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички на изисквания(та) на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания на Правилата за условията и реда за придобиване на научната степен “доктор на науките” във Висшето училище по застраховане и финанси.**

Дисертационният труд показва, че кандидата Роберт Юрчак **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3. 8. Икономика, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди научна степен „доктор на науките“** на Роберт Юрчак в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика.

18.04.2024 г.

Изготвил становището: (п)

доц. д-р Радостина Димитрова